

Podmienky, výrokové formy, negácia

PODMIENKY

- Zápisy určujúce nejaké pravidlo v matematike (aj v bežnom živote) voláme **podmienky**.
- Keď vieme overiť platnosť podmienky, dostávame **výrok**:
- **Pr.**
  - a) Ak rozhodca zapíska faul, súper zahráva nepriamy kop. – *je výrok*
  - b) Číslo a je väčšie ako 200 a deliteľné 3. – *nie je výrok*

Keď nevieme overiť platnosť podmienky, dostávame **výrokovú formulu**.

VÝROKOVÁ FORMA

Zápisy obsahujúce aspoň 1 premenú nazývame **výrokové formy**.

- Pr.

a) $X > 39$

b) $X + 25 = 69$

Výrokové formy nie sú výroky, ale sa nimi stanú, keď za premennú dosadíme číslo:

Pr. $X > 39$ ... *nie je výrok,*

$X > 39$ pre $X=25$ ... *je výrok (nepravdivý)*

Negácia

jednoduchého výroku

Úplné popretie pôvodného výroku.

NEGÁCIA VÝROKU

- Ku každému výroku môžeme vytvoriť jeho **negáciu**. Nemôžu platiť súčasne.
- Pravdivostná hodnota negovaného výroku je vždy **opačná** ako pravdivostná hodnota pôvodného výroku.
- **Pr.** A: Prídem v stredu. $\text{ph}(A) = 0$
A': Neprídem v stredu $\text{ph}(A') = 1$

PROTIPÓL nie je negácia

- Ku každému výrokovi vieme vytvoriť **protipól**. Je iba čiastočné popretie pôvodného výroku.
- Pravdivostná hodnota protipólu **nie je vždy opačná** (niekedy ju neviem určiť).
- **Pr.** A: Prídem v stredu. $ph(A) = 0$
     B_1 : Prídem vo štvrtok. $ph(B_1) = ?$
     B_2 : Prídem cez víkend. $ph(B_2) = ?$
- Negácia zahŕňa všetky protipóly.

<i>Výrok</i>	<i>Negácia výroku</i>
<i>A</i>	<i>A'</i>
<i>B</i>	<i>B'</i>
<i>C</i>	<i>C'</i>
<i>D</i>	<i>D'</i>

Pr:

A: Číslo 100 je deliteľné číslom 5. **1**

A': Nie je pravda, že číslo 100 je deliteľné číslom 5. **0**

A': Číslo 100 **nie je** deliteľné číslom 5. **0**

A': Číslo 100 dáva po delení číslom 5 nenulový zvyšok. **0**

Pr:

B: Číslo 100 je deliteľné piatimi. **1**

B': Nie je pravda, že číslo 100 je deliteľné piatimi. **0**

B': Číslo 100 nie je deliteľné piatimi. **0**

Pr:

C: Bratislava nie je hlavné mesto SR. **0**

C': Nie je pravda, že Bratislava nie je hlavné mesto SR.

1

C': Bratislava je hlavné mesto SR.

1

A	A'
1	0
0	1

Výrok a jeho negácia majú vždy opačné pravdivostné hodnoty.

*Výroky, ktoré hovoria
o počte niečoho:*

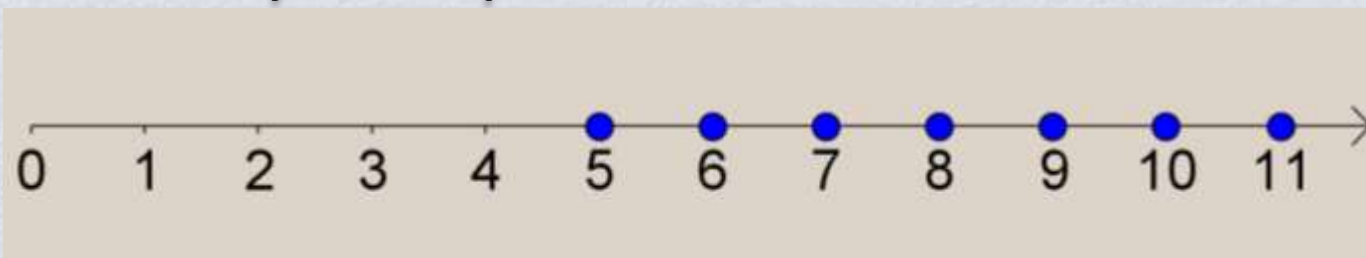
Pr:

D: Každý trojuholník je ostrouhlý. 0

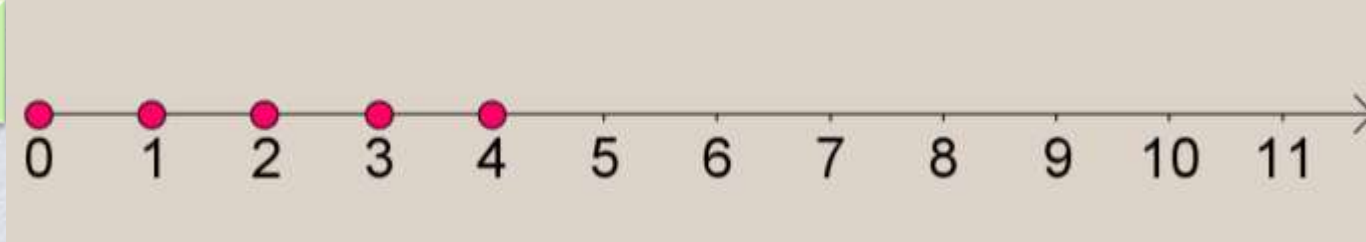
D': Aspoň jeden trojuholník nie je ostrouhlý. 1

Pr:

E: Dnes chýba aspoň 5 žiakov.

E':

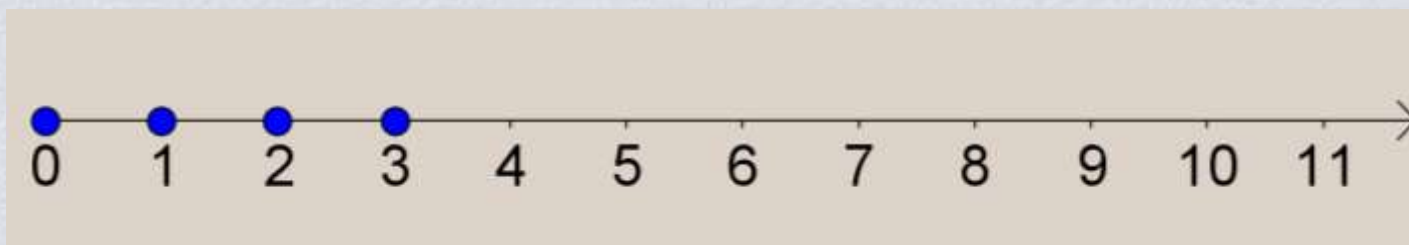

Dnes chýbajú najviac 4 žiaci.

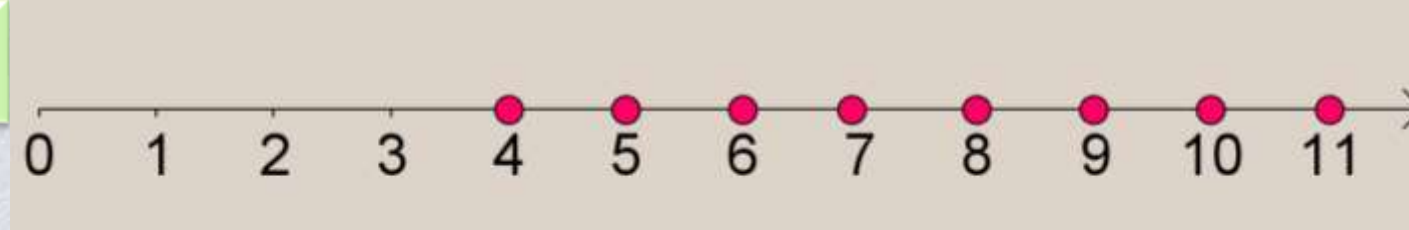

Pr:

F: Jednotku z písomky mali najviac traja žiaci.

F':

Jednotku z písomky mali aspoň 4 žiaci.

Pr:

G: Okuliare nosia 2 žiaci.

G':

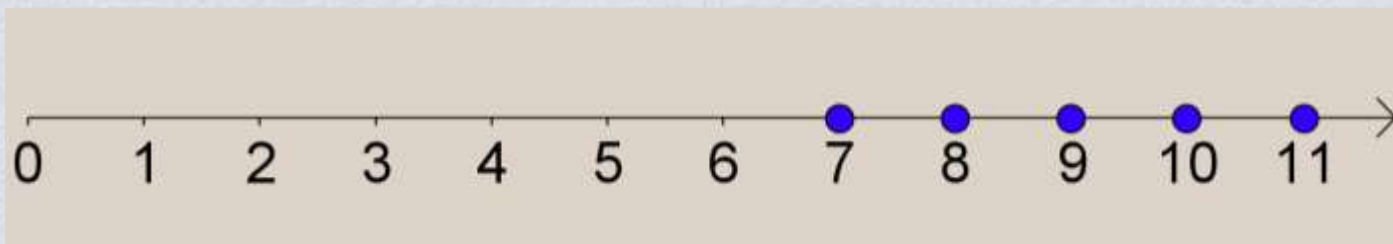

Okuliare nosí najviac 1 žiak alebo
aspoň 3 žiaci.

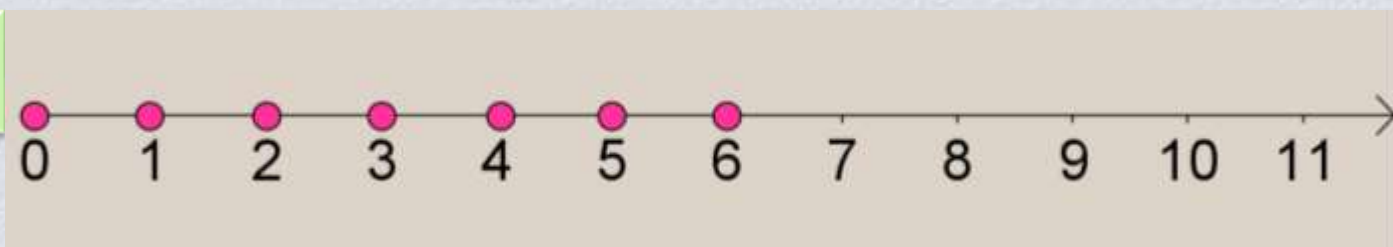

Pr:

H: Najmenej 7 krát som ho upozornil.

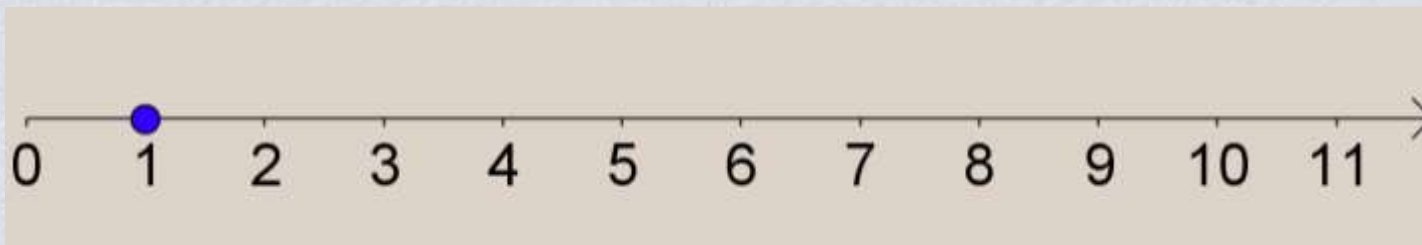
H':

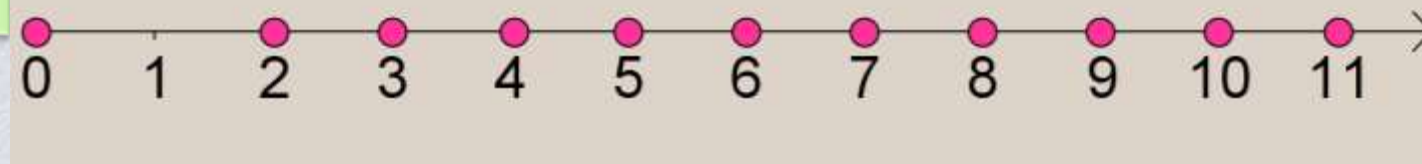
Najviac 6 krát som ho upozornil.

Pr:

I: Práve jeden z vás klamal.

I':

Nikto z vás neklamal alebo aspoň dvaja klamali.

Pr:

J: Nikto neodišiel.

J':

Aspoň jeden odišiel.

*Pokračovanie
nabudúce*